

16.23 Energetsko knjigovodstvo¹

Energetsko knjigovodstvo lahko definiramo kot redno spremljanje in zapisovanje porabe energije in stroškov v zgradbah (javne in privatne zgradbe, objekti ter tovarne), kjer so podatki razdeljeni na energetske vire in/ali vrste njihove uporabe. Nadalje sta opis in ocena (končne) rabljene energije razdeljena na različna področja rabe (ogrevanje, vroča voda - elektrika, itd.), posamezna prostorska področja (ali druge referencne parametre) in čas. To je rezultat sistema energetskega knjigovodstva v zvezi z več podobnimi objekti in vzpostavljeni so lahko zanesljivi sistemi (energetski "benchmarking").

Energetski "benchmarking" pomeni oceno rezultatov s primerjavo različnih indikatorjev porabe energije (dejanske vrednosti; npr. energetski parametri za sobno toploto) v zgradbi s primerljivimi objekti (povprečne ali najboljše vrednosti), kakor tudi s ciljnimi vrednostmi, kot so izražene v različnih primerih ustrezne literature.

Da bi naredili tako, je potrebno imeti podatke iz toliko zgradb, kot jih je možno primerjati in začeti računanje iz standardiziranih indikatorjev in referenčnih parametrov.

Energetsko knjigovodstvo torej zbira tehnično in komercialno znanje v zvezi s celotno energetsko učinkovitostjo v zgradbah. Da bi kvalitetno vodili energetski knjigovodski sistem, se morajo energetski "knjigovodje" ukvarjati tudi s tehničnim ozadjem zagotavljanja energije. Pridobiti si morajo določeno znanje o tem, katera materialna gibanja so pomembna (vhodne/izhodne analize), kako in s katerimi sredstvi bo realizirana oskrba z energijo za opazovano zgradbo, kako lahko merimo porabo energije z posameznimi "metri" in veliko več. To pomeni, da bo samo ukvarjanje z energetskim knjigovodstvom pripomoglo k ozaveščenosti osebja za celotne potrebe po energiji in stroške v zvezi s tem. Zaposleni se bodo naučili tudi oceniti, če je potreba visoka, ali če je v mejah povprečja. Naučili se bodo tudi videti stroške v povezavi s porabo. S tem naprednim vpogledom v energetske potrebe in računanje stroškov za energijo bodo zaposleni usposobljeni za odkrivanje napak pri računanju ali določanju tarif in ugotavljanju vzrokov, zakaj so se pojavile.

Cilj pravega energetskega knjigovodstva je pomagati lastnikom zgradb dobiti nekaj znanja o energetskem stanju njihovih zgradb. S temi informacijami lahko sami ali v sodelovanju s specialisti določijo možne potencialne za izboljšave.

Oceno in realizacijo teh potencialov za izboljšave z vidika okolja kakor tudi finančnega vidika lahko izvede višji koordinacijski organ, ki zbira vse podatke in vodi končni "energetski benchmarking".

Prednosti energetskega knjigovodstva:

- V večini primerov se zaradi intenzivne in redne vključitve v energetsko problematiko začnejo ljudje bolj zavedati energetskih problemov kot celote, medtem ko se lahko zmanjšanje stroškov doseže brez kakršnihkoli finančnih ukrepov.

¹ Povzeto po programu SEPIRAP

- S pomočjo dokumentacije o porabi energije postanejo vidne določene slabosti, npr. nepravilne nastavitve, manjše napake, itd. To omogoča ciljno usmerjene akcije in kot posledico zmanjšanje rabe energije kakor tudi vseh stroškov za energijo.
- Višji prihranki postanejo možni z realizacijo (ekonomskih) varčevalnih potencialov v zgradbah pri nadzoru in dejanskem izboljšanju materialov v zgradbi.
- Energetsko knjigovodstvo daje osnovne podatke, s katerimi lahko energetski svetovalci prepoznajo, kateri večji ukrepi so lahko ekonomsko realizirani.
- Primerjava energetskih parametrov več podobnih zgradb (energetski benchmarking) omogoča vrednotenje zgradb v lasti.
- Po uspešni obnovi energetsko knjigovodstvo tudi omogoča spremljanje in nadzor uspešnosti izvedenih ukrepov.
- Poleg tega se lahko zbirajo dragocene izkušnje, ki bodo koristne tudi za prihodnje projekte.
- Podatki zbrani s pomočjo energetskega knjigovodstva so osnova za pogajanja o tarifah z npr. javnimi podjetji za oskrbo (električna energija, daljinsko ogrevanje, itd.) ali o projektih pogodbenega financiranja.
- Z zmanjšanjem porabe energije in emisij, ki ga lahko dosežemo, lahko rezultati energetskega knjigovodstva aktivno prispevajo k varovanju klime.
- Priprava podatkov o energiji in emisijah omogoča spremljanje in nadzor uspešnih ukrepov na področju zaščite okolja in klime.
- Ozaveščenost lastnikov za okoljske probleme je dokumentirana in jo lahko verodostojno predstavimo javnosti.
- Posebno v javnih zgradbah lahko občina svojim občanom in podjetjem demonstrira svojo vlogo modela v sektorju za okolje.

Praktično uvajanje energetskega knjigovodstva pomeni nabavo preprostega računalniškega programa, uvajanje v delo sodelavcev v objektih, kjer naj bi se to izvajalo, zbiranje podatkov za vsaj eno preteklo leto in prva izdelava vzorcev poročil.